

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2026-2027

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

очна

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

221 «Стоматологія»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Стоматологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 5-й

Силабус освітнього компоненту розглянуто на засіданні кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем громадського здоров'я

Протокол від.

“29” червня 2022 року № 14

Протокол від.

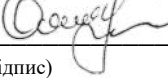
“30” червня 2022 року № 10

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Огнєв В.А. – д. мед. н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
2. Гапонова Е.О. – к.е.н., доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Чухно Інна Анатоліївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.держ.упр., доцент,
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Біостатистика, громадське здоров'я, якість освіти, соціально-економічний розвиток територій, інновації в управлінні та економіці, управління та фінансування в сфері охорони здоров'я Сайт університету: https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-gromadskogo-zdorov-ya-ta-upravlinnya-ohoronyu-zdorov-ya/ АСУ: http://31.128.79.157:8080/self/general-info Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=43 ORCID: 0000-0003-1661-5328
Контактний телефон	707-72-02; 0939424466
Корпоративна пошта викладача	ia.chukhno@knmu.edu.ua
Консультації	Середа, 16.00-17.00
Локація	Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, ННІ ЯО

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Гапонова Еліна Олександрівна к.екон.н. доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Контактний тел.	+38-063-127-81-10
E-mail:	eo.haponova@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Четвер 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Економіка охорони здоров'я» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

Опис освітнього компоненту (анотація) Освітній компонент «Економіка охорони здоров'я» включає в себе інформацію щодо сутності та особливостей економіки та економічних відносин в цілому та в сфері охорони здоров'я зокрема та передбачає вивчення особливостей економічної діяльності в сфері охорони здоров'я, планування, організації та визначення її ефективності.

Предметом вивчення освітнього компоненту є формування фундаментальних знань з основ економіки, її законів, закономірностей та особливостей діяльності закладів охорони здоров'я в сучасних економічних умовах, та опанування практичних навичок, які використовуються в діяльності медичних закладів стоматологічного профілю.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Економіка охорони здоров'я» тісно пов'язана з питаннями, компетентностями і навичками, які здобувають студенти при вивченні таких освітніх компонентів, як «Соціальна медицина, громадське здоров'я та основи доказової медицини» (3 курс), а також «Основи економічних теорій», «Біостатистика та клінічна епідеміологія», «Менеджмент і маркетинг в стоматології», «Соціальна медицина та громадське здоров'я».

Пререквізити: для вивчення освітнього компоненту необхідні знання таких освітніх компонентів: «Соціальна медицина, громадське здоров'я та основи доказової медицини» (3 курс), а також «Основи економічних теорій», «Біостатистика та клінічна епідеміологія».

Постреквізити «Менеджмент і маркетинг в стоматології», «Соціальна медицина та громадське здоров'я».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є формування знань з теоретичних основ економіки як науки, її законів, закономірностей та особливостей діяльності закладів охорони здоров'я в сучасних економічних умовах, та опанування практичних навичок щодо використання основних економічних знань, принципів та методів, які використовуються в діяльності галузі та закладів охорони здоров'я, зокрема стоматологічних.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є формування у здобувачів вищої освіти уявлення щодо специфіки теоретичних і практичних аспектів організації підприємницької діяльності в галузі охорони здоров'я.

– засвоєння теоретичних основ економіки охорони здоров'я:

термінологія, закони, методи, принципи, сутність і особливості економічних взаємозв'язків, аналіз діяльності суб'єктів господарювання системи охорони здоров'я, зокрема в сфері надання стоматологічних послуг;

– формування практичних навички використання економічних методів та методик під час планування, організації та оцінки діяльності закладів охорони здоров'я, в тому числі в сфері надання стоматологічних послуг, що діють на засадах державної та приватної власності в сучасних економічних умовах.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральні:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичній діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність бути критичним і самокритичним; здатність працювати в команді; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

вміння застосовувати теоретичні знання та практичні уміння при організації підприємницької діяльності у медичному закладі; вміння застосовувати знання організаційної структури, управлінської та економічної діяльності

галузі охорони здоров'я, проводити аналіз показників роботи галузі, оцінку ефективності діяльності медичних організацій та галузі охорони здоров'я в цілому.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 8 Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 14 Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 18 Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

Здатність до аналізу важливих економічних проблем і процесів у галузі охорони здоров'я.

Здатність до планування, організації та управління економічним розвитком закладів охорони здоров'я.

Здатність до кооперації із колегами та співробітниками, створювати сприятливі умови для ефективної взаємодії у колективі, приймати оптимальні управлінські рішення.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3.	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90.	Спеціальність: 221 «Стоматологія» (шифр і назва)	Рік підготовки (курс):	
		5-й	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 30. самостійної роботи студента – 60.	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: Стоматологія	Семестр	
		10-й	-й
		Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид підсумковою контролю: залік.			

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Економіка охорони здоров'я як наука і предмет викладання. Сутність ефективності в економіці охорони здоров'я.	2	Вступна лекція
2	Економічна діяльність та особливості підприємництва в охороні здоров'я та в стоматології. Планування та прогнозування стоматології.	2	Тематична лекція
3	Ціноутворення в сфері охорони здоров'я. Організація і проблеми медичного страхування.	2	Проблемна лекція
4	Ринок послуг в охороні здоров'я. Організація маркетингової діяльності в стоматології.	2	Тематична лекція
5	Економічний і фінансовий аналіз діяльності закладів охорони здоров'я.	2	Тематична лекція
	Всього годин	10	

2.2.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Економіка охорони здоров'я як наука і предмет викладання. Здоров'я населення як економічна та соціальна категорія	2	Опрацювання лекційного матеріалу.	дискусія, письмове опитування.
2	Економічна діяльність у галузі охорони здоров'я. Особливості підприємницької діяльності у галузі охорони здоров'я.	2	Опрацювання лекційного матеріалу.	презентація, письмове опитування;
3	Планування та прогнозування в системі охорони здоров'я. Бізнес-планування в медицині.	2	Опрацювання лекційного матеріалу.	моделювання процесів і ситуацій, тестовий контроль.
4	Основи фінансового планування в системі охорони здоров'я	2	Опрацювання лекційного матеріалу.	тестовий контроль.
5	Методи розрахунку оплати праці медичного персоналу.	2	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	відеороліки, дискусія.
6	Основи маркетингу медичних послуг. Організація маркетингової діяльності в стоматології.	2	Розв'язання задач. Розгляд кейсів.	дебати, усне опитування.
7	Методи дослідження ринку охорони здоров'я.	2	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	кейс-метод, письмове опитування.
8	Ціноутворення медичних послуг.	1	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	ділова гра, усне опитування.
9	Основи медичного страхування	1	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	дискусія, письмове опитування; тестовий контроль.
10	Ефективність діяльності системи і закладів охорони здоров'я	2	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	дискусія, тестовий контроль.
11	Економічний і фінансовий аналіз діяльності закладів охорони здоров'я.	2	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	тестовий контроль.
	Всього годин	20		

2.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Економіка охорони здоров'я як наука і предмет викладання. Здоров'я населення як економічна та соціальна категорія	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	індивідуальні завдання
2	Економічна діяльність у галузі охорони здоров'я. Особливості підприємницької діяльності у галузі охорони здоров'я.	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	виступ на задану тему
3	Планування та прогнозування в системі охорони здоров'я. Бізнес-планування в медицині.	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	індивідуальні завдання
4	Основи фінансового планування в системі охорони здоров'я	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	доповідь;
5	Методи розрахунку оплати праці медичного персоналу.	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	реферати;
6	Основи маркетингу медичних послуг. Організація маркетингової діяльності в стоматології.	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	індивідуальні завдання
7	Методи дослідження ринку охорони здоров'я.	6	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	індивідуальні завдання
8	Ціноутворення медичних послуг.	6	Опрацювання лекційного матеріалу.	творчі завдання, доповідь.
9	Ефективність діяльності системи і закладів охорони здоров'я	6	Опрацювання лекційного матеріалу.	індивідуальні завдання
10	Економічний і фінансовий аналіз діяльності закладів охорони здоров'я.	6	Опрацювання лекційного матеріалу.	індивідуальні завдання
	Всього годин	60		

Методи навчання: лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; доповідь; виступ на задану тему.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми освітнього компоненту та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД):

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно згідно інструкції «З оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021.

Підсумковий бал за ЗНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ЗНД включається також оцінка за виконану індивідуальну роботу. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за загальну навчальну діяльність (ЗНД) у багатобальну шкалу, для освітнього компоненту, що завершується заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компоненту, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124

4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання підсумкового заняття.

Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться за розкладом, під час останнього заняття. Підсумкове заняття передбачає тестові завдання, які виносяться на ПЗ і повинні бути розглянуті в повному обсязі на практичних заняттях з роз'ясненням їх навчальної сутності, тощо.

Оцінювання освоєння практичних навичок, наведені у таблиці 2 «Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з освітнього компоненту», зокрема оцінювання практичних навичок, що додаються.

Таблиця 2

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з освітнього компоненту**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти

	помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Під час оцінювання знань здобувача, що входять до підсумкового заняття (ПЗ) виставляється оцінка за національною шкалою, яка рахується як оцінка за ЗНД. (таблиця 3)

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише здобувачам, яким зараховані усі заняття включаючи підсумкове заняття.

3.2. Питання до заліку:

1. Сутність економіки охорони здоров'я і економічних відносин.
2. Які складові частини виділяють в економічній теорії, що вони вивчають, і до якої з них належить економіка охорони здоров'я?
3. Методи економіки охорони здоров'я.
4. Сутність планування і прогнозування, їх завдання.
5. Види планування за часом і спрямованості діяльності.
6. Основні принципи планування в охороні здоров'я.
7. Методи планування, їх сутність.
8. Що таке бізнес-план, як і з якими конкретними цілями він створюється.
9. Вимоги, що пред'являються до бізнес-плану.
10. Джерела фінансування галузі охорони здоров'я.
11. Державний бюджет, механізм його складання і затвердження.
12. Фінансове планування медичного закладу.
13. Сутність заробітної плати і її функції
14. Основна і додаткова зарплата в медичній сфері.
15. Погодинна оплата праці.
16. Відрядна оплата праці.

17. Цілі і завдання маркетингу медичних послуг.
18. Види маркетингу в залежності від пріоритетних завдань і стратегії охоплення ринку.
19. Поняття про рекламу, її форми.
20. Конкурентний і монопольний ринок, їх особливості.
21. Що таке маркетингове дослідження і які основні завдання воно вирішує.
22. «SWOT-аналіз» і його застосування в діяльності закладів охорони здоров'я.
23. Методи маркетингового дослідження: спостереження і опитування.
24. Методи маркетингового дослідження: метод експертних оцінок, бенчмаркінг.
25. Сутність ціни та її функції. Ціноутворення.
26. Види ціноутворення, їх характеристика.
27. Регулювання ціноутворення, способи державного впливу.
28. Прямі та непрямі витрати при ціноутворенні.
29. Медичне страхування та страхова медицина, їх мета.
30. Суб'єкти медичного страхування.
31. Тариф добровільного медичного страхування і фактори, які на нього впливають.
32. Що таке ефективність? Її значення в ринковій економіці? Види ефективності в охороні здоров'я.
33. Що таке медична та соціальна ефективність? Наведіть приклади.
34. Що таке економічна ефективність? Наведіть приклади.
35. Дайте визначення економічного аналізу. Основні методи економічного аналізу.
36. Завдання економічного аналізу результатів господарської діяльності медичного закладу.
37. Умовно-постійні витрати і умовно-змінні витрати. Їх значення в забезпеченні ефективності роботи організації.
38. Перерахуйте ресурси охорони здоров'я, що таке фінансові та матеріальні ресурси.
39. Дайте визначення поняттю «Бухгалтерський баланс». З яких частин він складається і яке його значення для фінансового аналізу?
40. Рентабельність: її сутність та визначення.

3.3. Правила оскарження оцінки

Здобувач вищої освіти звертається із відповідним запитом до викладача, який переглядає наявні результати навчальної діяльності здобувачів, що підлягають оцінюванню, при цьому за об'єктивних умов (виявлені технічні помилки) набрані бали можуть бути підвищені. У ситуації, коли здобувач вищої освіти претендує на вищий бал і вважає оцінювання результатів його навчальної діяльності необ'єктивним, на кафедрі створюється комісія, яка пропонує здобувачу у визначеній формі (усній/письмовій) продемонструвати рівень набутих знань, умінь і навичок з даного освітнього компоненту. Бали можуть підвищитися в тому випадку, якщо здобувач вищої освіти підтверджує задекларований ним рівень знань.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика освітнього компонента полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компонента. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри. У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має перескласти викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента /-ки),
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат здійснюється обов'язково згідно Вимог норм доброчесності на сайті <https://naqa.gov.ua>.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Громадське здоров'я: Підручник для студ. вищих мед. навч. закл. /В.Ф.Москаленко, О.П.Гульчій, Т.С.Грузєва. Вінниця : Нова Книга, 2011. 560 с.
2. Економіка охорони здоров'я: підручник / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчий, В. В. Таран та ін.; під ред. В. Ф. Москаленка. Вінниця : Нова Книга, 2010. 288 с.
3. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / В.Ф.Москаленко. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст. Монографія. К. : «Книга плюс», 2008. 320 с.
4. Москаленко В.Ф., Грузєва Т.С., Іншакова Г.В. Право на охорону здоров'я у нормативно-правових актах міжнародного та європейського рівня. Контраст, 2006, 296 с.
5. Салтман Р.Б., Дж. Фигейрас Реформы системы здравоохранения в Европе. Анализ современных стратегий: пер. с англ. М. : ГЕОТАР Медицина, 2000. 432с.
6. Health Economics: textbook / V. Moskalenko, V. Taran, O. Hulchiy [et al] ed by V. Moskalenko. Vinnytsia: Nova Knyha, 2010. 112 p.

Допоміжна

1. Andrew Briggs, Mark Sculpher, Karl Claxton. Decision Modelling for Health Economic Evaluation. 2006, 256 p.
2. Applied Health Economics for Public Health Practice and Research / edited by Rhiannon Tudor Edwards and Emma McIntosh. Oxford Medicine Online, 2019. 400 p.

3. Distributional Cost-Effectiveness Analysis / edited by Richard Cookson, Susan Griffin, Ole F. Norheim, Anthony J. Culyer . Oxford Medicine Online, 2020. 384 p.
4. H.Brown. The Economics of Public Health: Evaluating Public Health Interventions. Palgrave Pivot, 2018. 107 p.
5. Health Economics: textbook / V. Moskalenko, V. Taran, O. Hulchiy [et al] ed by V. Moskalenko. Vinnytsia : Nova Knyha, 2010. 112 p.
6. Markets vs Public Health Systems. Perspectives from the Austrian School of Economics / By Łukasz Jasiński. Routledge focus, 2021. 128 p.
7. World Scientific Handbook of Global Health Economics and Public Policy: Volume 1 – The Economics of Health and Health Systems / edited by Richard M Scheffler, University of California, Berkeley, USA. 2016. 600 p.
8. World Scientific Handbook of Global Health Economics and Public Policy : Volume 2 – Health Determinants and Outcomes / edited by Richard M Scheffler, University of California, Berkeley, USA. 2016. 552 p.
9. World Scientific Handbook of Global Health Economics and Public Policy : Volume 3 – Health System Characteristics and Performance / edited by Richard M Scheffler, University of California, Berkeley, USA. 2016. 476 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Website of the Verkhovna Rada of Ukraine – URL: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Website of World Health Organization – URL: <http://www.who.int>.
3. Website of the Cabinet of Ministers of Ukraine – URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Electronic library of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine. – URL: <http://www.academy.gov.ua/?lang=ukr&tip=dop&tipn=library&page=78>.
5. Website of the Delegation of Ukraine to the European Union – URL: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua>.
6. Website of the National Agency of Ukraine for Civil Service Affairs – URL: <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>.
7. Website of the library of the Higher School of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine – URL: <http://hspa.edu.ua/?lang=ukr&tip=dop&page=12>
8. U.S. National Library of Medicine – URL: <http://www.nlm.nih.gov/>.
9. State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine named after V.O. Sukhomlinsky – URL: <http://www.dnpb.gov.ua/>.
10. Scientific Pedagogical Library. K. D. Ushinsky Russian Academy of Education – URL: <http://www.gnpbu.ru/>
11. National Library of Ukraine named after V.I. Vernadsky – URL: <http://www.nbu.gov.ua/>.
12. National Scientific Medical Library of Ukraine – URL: <http://www.library.gov.ua/>.
13. Central Library of the Pushchino Scientific Center of the Russian Academy of Sciences – URL: <http://cbp.iteb.psn.ru/library/default.html>.

14. Central Scientific Medical Library of the First Moscow State Medical University named after I.M. Sechenov – URL: <http://elibrary.ru/defaultx.asp>.
15. Scientific Library of Kharkiv National Medical University – URL: <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>
16. Kharkiv State Scientific Library named after. V.G. Короленка – URL: <http://korolenko.kharkov.com/>.

8. ІНШЕ

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті. [Електронний ресурс]. URL: http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ. [Електронний ресурс]. URL: http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_adtext.pdf.